

Άρειος Πάγος 1087/1975

Πηγή: Ποιν. Χρ. Τόμ. ΚΣΤ' 1976 σελ. 402

Περίληψη: "Αστικώς υπεύθυνος, - Δεν είναι απαραίτητος η υπό του πολ. ενάγοντος κλήτευσίς του, όταν ούτος παρέμβη εκουσίως. - Νόμιμος η μετά ταύτα παράστασις πολ. αγωγής άνευ εγγράφου προδικασίας και κοινοποιήσεως. - Ητιολογημένη η καταδίκη επί ανθρωποκτονία εξ αμελείας ως και η επιδίκασις χρηματικής ικανοποιήσεως εις την πολ. ενάγουσαν".

Απόφαση Δικαστηρίου

Προεδρεύων ο αντιπρόεδρος Χ. ΚΟΜΟΤΟΥΡΟΣ

Εισηγητής ο αρεοπαγίτης Σ. ΧΡΥΣΑΝΘΑΚΗΣ

Δικηγόρος Α. Βουδούρης, πάρεδρος Ν.Σ.Κ.

Επειδή κατά τας διατάξεις του άρθρου 89 § 1 Κ.Π.Δ. κατά του αστικώς κατά νόμων υπευθύνου διά την πληρωμήν της χρηματικής ικανοποιήσεως λόγω ηθικής βλάβης ή ψυχικής οδύνης δύναται ο αδικηθείς να προβάλη την απαίτησίν του κατά το άρθρ. 68 § 2 του αυτού κώδικος ήτοι μέχρι της ενάρξεως της αποδεικτικής διαδικασίας άνευ εγγράφου προδικασίας, εάν κλητεύση τούτον εις την ποινικήν δίκην τρεις τουλάχιστον ημέρας προ της συζητήσεως. Εξ άλλου εκ του άρθρου 91 του ίδιου κώδικος προκύπει ότι, ο αστικώς υπεύθυνος δύναται πάντοτε να παρέμβη και εν ανυπαρξία εισέτι πολιτικής αγωγής, εκουσίως εις την ποινικήν δίκην κατά την επ' ακροατηρίω συζητήσιν της κατηγορίας μέχρι της ενάρξεως της αποδεικτικής διαδικασίας, προς απόκρουσιν της ενοχής του κατηγορουμένου, όταν εκ ταύτης δημιουργείται ευθύνη αυτού προς αποζημίωσιν του εκ του εκδικαζομένου εγκλήματος ζημιωθέντος, άμα δε ως παρέμβη (ή κλητευθή) προσλαμβάνει την ιδιότητα του διαδίκου εν τη ποινική διαδικασία (άρθρ. 89 § 5 Κ.Π.Δ.) και έχει έκτοτε τα εις τους διαδίκους παρεχόμενα δικαιώματα και τας συνεπείας. Τέλος κατά το άρθρ. 92 η παρέμβασις δύναται να γίνη επ' ακροατηρίω και διά πληρεξουσίου έχοντος προς τούτο ειδικήν πληρεξουσιότητα προφορικώς διά δηλώσεως καταχωριζομένης εις τα πρακτικά. Εκ των διατάξεων τούτων σαφώς συνάγεται ότι η υπό του πολιτικώς ενάγοντος κλήτευσίς του αστικώς υπευθύνου επ' ακροατηρίω κατά την διεξαγωγήν της ποινικής δίκης δεν είναι απαραίτητος, όταν ο τελευταίος εκουσίως παρέμβη κατά τας νομίμους διατυπώσεις μέχρι της ενάρξεως της επ' ακροατηρίω της αποδεικτικής διαδικασίας εν τω πρώτω βαθμώ. Εν προκειμένω, καθ' α δείκνυται εκ της προσβαλλομένης αποφάσεως, το δικάσαν Εφετείον εδέχθη, προκύπτει δε τούτο και εκ των πρακτικών της πρωτοδίκου δίκης, ότι το αναιρεσίον Ελληνικόν Δημόσιον παρέστη εκουσίως, διά προφορικής επ' ακροατηρίω δηλώσεως του δικαστικού αντιπροσώπου του, προ της ενάρξεως της αποδεικτικής διαδικασίας ενώπιον του Πλημμελιοδικείου και ητήσατο να μετάσχη της δίκης ως αστικώς υπεύθυνος μη αντιπαχθέν εις την πρόδον της δίκης, δι' έλλειψιν κλητεύσεώς του. Μετά δε την ως είρηται παράστασιν κατέστη τούτο διάδικος και νομίμως προέβη προ της ενάρξεως της αποδεικτικής διαδικασίας η παθούσα εις δήλωσιν παραστάσεώς της ως πολιτικώς εναγούσης διά την κατ' αυτού απαίτησίν της χρηματικής ικανοποιήσεως λόγω ψυχικής οδύνης, άνευ εγγράφου προδικασίας και κοινοποιήσεως προς τούτο εμπροθέσμως πολιτικής αγωγής. Όθεν το Εφετείον απορρίψαν μετά ταύτα την ένστασιν του αναιρεσείοντος περί αποβολής της πολιτικής αγωγής επί τω προβληθέντι το πρώτον ενώπιον αυτού, λόγω της μη κλητεύσεώς του, εις ουδεμίαν υπέπεσεν παράβασιν, οι δ' εναντίο πρώτος και δεύτερος λόγοι αναιρέσεως είναι απορριπτέοι ως αβάσιμοι.

Επειδή καθ' α προκύπτει εκ του αιτιολογικού εν συνδυασμώ προς το διατακτικόν της προσβαλλομένης αποφάσεως το δικάσαν Εφετείον μετ' ανέλεγκτον εκτίμησιν των εν τη διαληφθείση αποφάσει αναφερομένων αποδεικτικών στοιχείων εδέξατο, ότι απεδείχθησαν τα εξής πραγματικά περιστατικά: οι αναιρεσίβλητοι δημόσιοι υπάλληλοι, υπηρετούντες εις τον εν Θεσ/νίκη Κρατικόν Αερολιμένα, ο μεν εκ τούτων Κ.Χ. ως ελεγκτής της εναερίου κυκλοφορίας, ο δε Δ.Β. ως ηλεκτρολόγος, την 30.11.1973 εν Θεσ/νίκη ένεκα ελλείψεως της προσοχής ην ώφειλον και ηδύναντο να καταβάλωσιν δεν προείδον το εκ της πράξεώς των παραχθέν αξιόποινον αποτέλεσμα και δη ο μεν πρώτος επέτρεπε και ηνείχeto όπως, ο εις τον πύργον ελέγχου του ως είρηται αερολιμένος παρευρισκόμενος εν αποσπάσει σημηνίτης Ι.Κ. με αποστολήν να μεταβιβάζη εις την 1ην μοίραν του Κ.Ε.Π., πληροφορίας περί της εναερίου κυκλοφορίας των αεροσκαφών, απασχολήται και με αντικείμενον της ιδικής του αρμοδιότητος, ως είναι η υπεύθυνος εργασία της αφής και σβέσεως των φώτων των διαδρόμων προσγειώσεως των αεροσκαφών, εξ ων εξηρτάτο η ασφάλεια τούτων και των δι' αυτών μεταφερομένων επιβατών, και ούτω ότε περί ώραν 9.30' της 30.11.1973 ο Δ.Β. τηλεφώνησεν αυτώ ότι εις τον διάδρομον 17/35 επρόκειτο να γίνουν ηλεκτρολογικαί εργασίαι και έθεσεν ούτος εκ του πύργου ελέγχου τον διάδρομον εκτός ενεργείας, διά της τοποθετήσεως του οικείου διακόπτου ηλεκτροδοτήσεως εις νεκρόν σημείον, ο ανωτέρω σημηνίτης, όστις είχεν παρακολουθήσει συνομιλίαν του πιλότου αχιχθησομένου περί ώραν 10.37' αεροσκάφους, άνευ εντολής του Κ.Χ. ήναψε τα φώτα του

διαδρόμου 17/35 αντί των φώτων του διαδρόμου 10/28, όστις προωρίζετο διά την προσγείωσιν του αεροπλάνου, με αποτέλεσμα να υποστή ηλεκτροπληξίαν ο εν τω διαδρόμω 17/35, ασχολούμενος με τον καθαρισμόν των καλωδίων εργάτης Ι.Π. εξ ης επήλθεν ο θάνατος αυτού. Ο δε δεύτερος Δ.Β. προκειμένου να εκτελέση εργασίας επιδιορθώσεως των αγωγών του διαδρόμου 17/75, εκ του κυκλώματος του οποίου διήρχετο ρεύμα υψηλής τάσεως 5000 Volt ανέλαβε την εργασίαν ταύτην καίτοι εσπερείτο αναλόγου αδείας, πέραν δε τούτου δεν προέβη εις την διακοπήν του ρεύματος εκ του εις το μηχανοστάσιον υφισταμένου ειδικού διακόπτου, δι' ου ετίθετο εκτός ενεργείας εκ του ασφαλούς ο διαληφθείς διάδρομος 17/35, αλλ' αντί του ασφαλούς τούτου τρόπου ειδοποίησε τον εις τον πύργον ελέγχου εργαζόμενον Κ.Χ. όπως θέση ούτος εκτός ενεργείας τον εν λόγω διάδρομον, διά του εις τον πύργον υφισταμένου διακόπτου, όστις ναι μεν διέκοπτε την παροχήν του ρεύματος, ουχί όμως εκ του ασφαλούς, εν όψει ότι εις τον πύργον ελέγχου υπήρχον πλείστα άτομα και πολλοί διακόπται μηχανημάτων και ήτο δυνατόν εξ οιασδήποτε αβλεψίας ή παρανοήσεως να γίνη υπό τινος ενέργεια επί του ως άνω διακόπτου παροχής ρεύματος, με αποτέλεσμα την διοχέτευσιν ρεύματος εις το κύκλωμα του ως άνω διαδρόμου, ένθα ειργάζοντο άνθρωποι, ως πράγματι συνέβη με το ως άνω αποτέλεσμα. Ταύτα δεχθέν το δικάσαν Εφετείον και ακολούθως κηρύξαν τους αναιρεσειόντας ενόχους ανθρωποκτονίας εξ αμελείας διέλαβε την κατά το Σύνταγμα και το άρθρον 139 Κ.Π.Δ. ειδικήν και εμπειριστατωμένην αιτιολογίαν και ως προς την υποχρέωσιν του αναιρεσειόντος προς καταβολήν χρηματικής ικανοποιήσεως λόγω ψυχικής οδύνης εις την πολιτικώς ενάγουσαν, ο δε περί του εναντίου τρίτος λόγος αναιρέσεως είναι αβάσιμος και απορριπτός.